

השהיית נפל לאחר מותו - לצורך למוד

השאלה:

אשה ישראלית, שהפילה נפל שכבר נגמר באיבריו, האם מותר להשהותו בחדר משמר, על מנת להתלמד?

השובה:

השאלה קשורה בשלש בעיות הלכתיות:

- א. מצד חיוב קבורת נפל - מחלקת הפוסקים היא אם יש חיוב לקבור נפלים. לדעת המגן אברהם (אורח חיים, סימן תקכ"ו), יש חיוב לקבור נפלים וממילא אסור להשהות את הנפל מצד חיוב קבורה ומצד לא תלין. אכן המחבר מוכיח, שההלכה היא כדעת הסוברים, שאין חיוב קבורת נפלים (הגהות מיימוניות, הלכות מילה; שולחן ערוך, אורח חיים, סימן תקכ"ו יורה דעה, סימן רס"ג), וממילא אין איסור מבחינה זו;
- ב. מצד איסור הנאה - לדעת הנודע ביהודה (מהדורא קמא, חלק יורה דעה, סימן צ') יש איסור הנאה מנפל כמו ממת מביגר וממילא, לשיטתו, אסור להשהות נפל, שמא יהנה ממנו. אכן המחבר דוחה שיטה זו וסבור שאין בנפל משום אסור הנאה ואם-כן גם מבחינה זו אין איסור להשהות נפל לצורך לימוד;

- ג. ברם, לדעת המחבר יש לאסור השהיית נפל מטעם אחר. במסכת מועד קטן (דף ה') מביאר הדין הטעם של ציון קברות, ורוב הפוסקים סבורים, שעקר הטעם הוא משום טומאת הבהנים. ואם כן, כיון שנפל גם הוא מטמא באהל, אסור להשהותו בבית שמא יבוא לחיוב כהנים ויטמאו באהל. והנה יש מחלקת אם ציון קברות הוא מדאורייתא או מדרבנן והמחבר נוטה להכריע שהאיסור הוא מן התורה ואם כן מאותו טעם יש לאסור השהיית נפל לצורך למוד.

מסקנה:

"אסור להשהות נפל בבית, שאין חשש גדול מזה וקרוב לודאי הוא שיבואו שם כהנים ברבות הימים ויטמאו באהל". מטעמי מצות קבורה ואסור הנאה - אין לאסור השהיית נפל בבית.

(שו"ת בנין ציון, סימן קי"ט)

מקורות נוספים:

שו"ת מהר"ם שיק, חיו"ד, סי' שמ"ד; שבילין, מרחשון, תשכ"ז, עמ' ל"ב; נועם, כרך ו', עמ' פ"ב; שו"ת חבלים בנעימים, ח"ה, סי' כ"ב; אסיא, גליון ב', עמ' 42; ועוד.